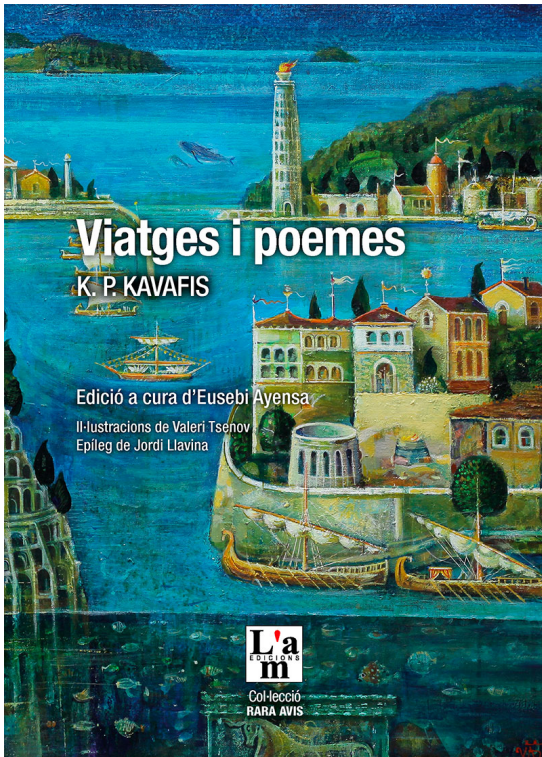

Proses del Kavafis jove, en català per primer cop

Joan-Andreu Martí Gebellí

Filòleg clàssic i neohel·lenista. Coautor de la transcripció del neogrec (IEC)

K. P. Kavafis, *Viatges i poemes*. Edició a cura d'Eusebi Ayensa. Il·lustracions de Valeri Tsenov. Epíleg de Jordi Llavina. Col·lecció Rara Avis. Avinyonet de Puigventós: L'Art de la Memòria Edicions, 2019. 120 pàgs.

De K. P. Kavafis, el «poeta grec modern paganitzant, invertit, patriòtic, elegíac, libidinós i politeïsta» que deia Josep Pla, són bastant coneguts els seus 154 poemes canònics. De fet, aquestes paraules de Pla van ser escrites arran de la seva lectura dels poemes de l'alexandrí traduïts al català, en part, per Carles Riba. D'aleshores ençà, ja en són uns quants els torsimanys que han anostrat parcialment (Eudald Solà) o en la seva totalitat (Joan Ferraté, els mallorquins Antoni Avellà i Bartomeu Garcés) el cànon del poeta. Restaven una trentena de poemes inacabats, traduïts al català en sengles edicions per Solà (2009) i Eusebi Ayensa (2011).

Ara els lectors catalans disposen d'uns nous textos del jove Kavafis. Es tracta bàsicament d'uns quants poemes en grec que ja apunten maneres en tots els sentits, i d'unes quantes proses escrites originàriament en anglès, a tall de dietari redactat durant els seus viatges, l'un a Constantinoble el 1882, l'altre a Atenes el 1901, a més d'una excursioneta a Kafr-Zaiat el 1919. L'excel·lent traducció d'Ayensa va acompanyada d'un ric aparat de notes que tant ens situa en la realitat del seu temps com ens orienta pels arxius en què ara es troben els manuscrits de l'autor.

És al llarg d'una quarantena de pàgines que ocupen aquest diari del primer viatge a Grècia, el moll de l'os d'aquest llibre, que sabem els detalls providencials que van permetre a Kavafis fer-se un nom en el món literari grec, amanits amb anotacions un pèl neuròtiques de la temperatura, reports dels cafès de moda a l'època del nostre *gentleman* i, com no podia ser menys, comentaris sobre els efebs apol·linis que es creuaven pel seu camí.

Pel que fa als poemes, ja ens presenten un Kavafis *in nuce*: el pessimisme, el desig insinuat, sovint insatisfet, la consciència dolorosa del pas del temps. Alguns lectors només hi trobaran a faltar la versió original grega acarada. Aquesta mancança, però, es veu compensada per les delicioses il·lustracions de Valeri Tsenov en un volumet tan llaminer que ens deixa amb ganes de més.